

URYCHLETE NÁVRAT DO PŘÍRODY

LÉČBA KREVNÍ PLAZMOU JE BEZPEČNÁ, RYCHLÁ A ÚČINNÁ. HODÍ SE I PRO LEZCE A HOROLEZCE

O léčbu krevní plazmou stojí v poslední době čím dál více lidí. Jsou mezi nimi jak vrcholoví outdooroví sportovci, tak lidé, kteří se občas jen projedou na horském kole. Výhodou metody ACP je její bezpečnost a rychlost.

Bývalá veslačka Gabriela Hejtíková se před pěti lety rozhodla pro triatlon. Protože se věnuje stále delším „ironmanským“ vzdálenostem, vyzkoušela si letos létě například Swissman, extrémně náročný závod v alpském terénu. Před dvěma lety jí ale zradilo zdraví. „Gábina přišla na ortopedii s poměrně frekvencovanou diagnózou. Konkrétně šlo o zánět úponu šlachy dlouhého přímého stehenního svalu. U sportovců je to časté onemocnění, jehož léčba je poměrně zdoluhavá. Standardní rehabilitace často nezabere. Pomáhá také dlouhodobý klid, ale ten sportovci často odmítají. Další možností je místní aplikace kortikoidů, čemuž se snažíme vyhnout, protože tento způsob léčby má řadu nežádoucích účinků,“ vysvětluje MUDr. Milan Kutáček.

Bezpečné a rychlé

Gábina se zranila v době, kdy u nás lékaři začínali se zcela novou metodou. Stala se tak jednou z prvních patientek s touto diagnózou, která se léčila pomocí aplikace krevní plazmy. Se svým ortopedem měla už tehdy dlouhodobě dobré zkušenosti, a tak o účinnosti zvolené metody nepochybovala. „Vyhovovalo mi, že mě léčba nevyřadí ze sportovní přípravy na několik měsíců, že je zkrátka rychlejší,“ říká dnes k zákroku. Pro zkušeného ortopeda je ale snad největší výhodou této metody fakt, že je naprosto bezpečná. Jedinou kontraindikací je léčba cytostatiky při nádorovém onemocnění, popřípadě některé vzácnější krevní choroby.

Léčbu hradí pacient

Léčba metodou ACP není nikde na světě hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Aplikace jedné dávky stojí zhruba 3 500 až 4 000 korun podle pracoviště, kde zákrok podstoupíte. Také se pracuje se na komplexní vědecké studii, která by potvrdila výsledky metody. Ochota zdravotních pojišťoven hradit nové léčebné postupy, které nejsou život zachraňující, je ale poměrně nízká, a tak si zřejmě budou muset i v budoucnu hradit léčbu pacienti sami.

Hojivá krevní plazma

A v čem konkrétně metoda ACP neboli aplikace krevní plazmy spočívá? Lékař odebere pacientovi 10 ml krve do dvouplášťové stříkačky, která zaručuje plnou sterilitu po dobu přípravy a aplikace. Vloží ji do centrifugy, kde je během pěti minut odstředěna plazma. Krevní plazma tu hraje důležitou roli, obsahuje totiž krevní destičky, jejichž součástí jsou chemické látky, nazývané růstové faktory. Ty velmi příznivě působí na výživu a tvorbu tkání. „Známe jen třicet růstových faktorů, ale ve skutečnosti jich je třeba tisíc. Jsou to látky, které napomáhají procesu hojení. Často se totiž zapomíná na to, že tělo samo je tím nejdokonalejším lékařem. To, že se hojíme, bereme jako samozřejmost, ale je to vlastně tak trochu zázrak. A za hojivé tendence může právě krevní plazma,“ vysvětluje lékař.

Po necelém měsíci v terénu

Odstředěná plazma s růstovými faktory je pak injekčně aplikována do postiženého místa, v případě Gábiny rovnou do bolavé šlachy. Počet injekcí závisí na individuálním stavu pacienta. Gábina potřebovala dvě dávky, což je u sportovců při této diagnóze běžné množství. Z ortopedické ordinace odešla po svých, aplikace jedné dávky, včetně odběru krve, trvala zhruba dvacet minut. Lékař pacientku poučil, že má být v klidu. „Po necelém měsíci jsem už pomalu začala s během. Žádný několikaměsíční klid se nekonal,“ popisuje triatlonistka, jak probíhala rekonvalescence. I dva roky po aplikaci dvou dávek krevní plazmy má Gábina naprostý klid. „Obecně se ale tyto záněty vracejí, a tak je možné, že se potíže obnoví, zejména pokud by došlo k přetřénování anebo k úrazu,“ vysvětluje její ošetřující lékař a nabádá mladou sportovkyni k opatrnosti.

I pro lezce a horolezce

Ortoped Milan Kutáček má zatím s léčbou pomocí metody ACP tříapůlleté zkušenosti a s výsledky je spokojen. „Když jsem s touto metodou začínal, byla léčba šlachových poranění a úponových zánětů jednoznačně na prvním místě. Dnes máme velmi dobré zkušenosti i s artrózami drobných

To, že se hojíme, bereme jako samozřejmost, ale je to vlastně tak trochu zázrak. A za hojivé tendence může právě krevní plazma.

klobůbů, a to jak u zánětlivých procesů, tak u bolestivých syndromů z přetížení. Horolezci a lezci po stěnách mívají často problémy s drobnými klouby a šlachami na ruku a ukazují se, že v takových případech metoda velmi dobře funguje,“

K léčbě stačí 10 mililitrů krve

uvádí MUDr. Milan Kutáček a připomíná, že metoda ACP se už používá

i v těžších případech. „Existuje skupina pacientů, kteří potřebují endoprotézu, například nový kyčelní nebo kolenní kloub, ale z nějakého důvodu na operaci nemohou nebo nechtějí jít. I jim tato metoda může pomoci. Nenaroste jim sice nová chrupavka, ale dochází k zlepšení hybnosti a k ústupu potíží. V případě velkých kloubů však často pacient potřebuje i pět nebo šest aplikací. To, nakolik bude léčba účinná, pochopitelně záleží i na tom, v jaké fázi nemoci pacient za lékařem přijde. „Metoda může selhat u zastaralých chronických stavů, zejména pokud byly již dříve léčeny kortikoidy. Nikdy jsem se ale nesetkal s tím, že by se někdo zhoršil. Léčba mu vždycky pomohla,“ uzavírá zkušený ortoped.

Plazma se z krve odstředí během pouhých pěti minut